

INFONOTA

Aan: aanbieders van rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH-diensten), bijstandsorganisaties, diensten ondersteuningsplan (DOP), multifunctionele centra (MFC), observatie-/ diagnose- en behandelingsunits (ODB), organisaties voor vrijetijdszorg, ouderinitiatieven, forensische VAPH-units, vergunde zorgaanbieders (VZA)

21/04/2020

INF/20/102

Contactpersoon Ann Van den Abbeele
E-mail ann.vandenabeele@vaph.be
Telefoon 02 249 33 54
Bijlagen geen

Compenserende maatregelen voor de sector personen met een handicap naar aanleiding van de COVID-19-maatregelen

1. Vlaamse Regering compenseert impact van de maatregelen ter bestrijding van COVID-19

De maatregelen die de overheid neemt in de bestrijding van COVID-19 hebben een belangrijke impact op de werking en dienstverlening van de door het VAPH erkende en vergunde organisaties.

Die impact uit zich op diverse vlakken:

- Door het VAPH vergunde of erkende organisaties kunnen niet (tijdig) voldoen aan de regelgevende voorwaarden, normen en deadlines.
- Bij de vergunde zorgaanbieders zijn er grote wijzigingen in de feitelijke zorg, ondersteuning en begeleiding die geboden moet worden en in hoe die gerealiseerd moet worden. Dat heeft een belangrijke impact op de inzet en vergoeding van het personeel.
- De wijzigingen in de zorg en ondersteuning impliceren ook wijzigingen op het vlak van de inzet van het PVB en het PAB, en op het vlak van de aanrekening van eigen bijdragen en woon- en leefkosten. Dat heeft een impact op de kosten voor de individuele persoon met een handicap.

- De richtlijnen die werden uitgevaardigd naar aanleiding van de COVID-19-crisis leiden ertoe dat de afgesproken ondersteuning niet meer kon worden gewaarborgd. Mensen zijn verplicht thuis te blijven of worden tijdelijk thuis opgevangen en zijn dus gedwongen om extra ondersteuning in te kopen om de situatie leef - en houdbaar te maken.

De bevoegde minister gaf van in het begin van de COVID-19 crisis aan dat er werk diende gemaakt van een kader dat zorgt voor budgetgarantie. Dit zowel voor organisaties, erkend en vergund door het VAPH als voor de budgethouders die ongewild in precaire situaties terecht komen. Dit kader, dat ook deel uitmaakt van het 10 puntenplan, is reeds door de Vlaamse Regering goedgekeurd. Concreet wordt nu de laatste hand gelegd aan een besluit dat spoedig door de Vlaamse Regering zal worden bekrachtigd. In afwachting geven we alvast de grote lijnen mee.

Met het ***Besluit van de Vlaamse Regering over de financiële gevolgen van de maatregelen ter bestrijding van COVID-19 voor voorzieningen voor personen met een handicap en voor personen met een handicap die ondersteuning hebben van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap*** wil de Vlaamse Regering alvast de financiële onzekerheid bij organisaties en individuele budgethouders wegnemen.

Het besluit voorziet in:

- budgetgarantie voor de door het VAPH erkende en vergunde organisaties;
- de mogelijkheid om het individuele PVB of PAB met maximaal 8,5% te overschrijden waar het budget ontoereikend is om de extra kosten voor zorg en ondersteuning in de thuissituatie in de COVID-19-periode te vergoeden.

De COVID-19-periode wordt gedefinieerd als de periode waarin de maatregelen ter bestrijding van COVID-19 van kracht zijn. De minister bevoegd voor bijstand aan personen met een handicap bepaalt de start- en einddatum die gehanteerd wordt, en kan die laten variëren voor de onderscheiden maatregelen. Het besluit gaat alvast in op 14 maart 2020.

Aan de basis van dit besluit liggen volgende basisprincipes:

- Het personeel in de door het VAPH erkende en vergunde organisaties blijft tewerkgesteld en betaald of wordt eventueel ter beschikking gesteld van andere organisaties voor personen met een handicap of andere organisaties of diensten erkend of vergund binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.
- De individuele dienstverleningsovereenkomsten die PVB-budgethouders sluiten met vergunde zorgaanbieders en de overeenkomsten waarmee PAB-budgethouders zorg inkopen (kortverblijf) moeten niet aangepast worden in de COVID-19-periode.
- Voor budgethouders PVB en PAB die thuis opgevangen en ondersteund worden, kunnen extra zorgkosten tijdens de COVID-19 vergoed worden.

2. Budgetgarantie voor door het VAPH erkende en vergunde organisaties

In het 'Besluit van de Vlaamse Regering over de financiële gevolgen van de maatregelen ter bestrijding van COVID-19 voor voorzieningen voor personen met een handicap en voor personen met een handicap die ondersteuning hebben van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap' wordt de budgetgarantie voor de door het VAPH erkende en vergunde organisaties geregeld. Dit betekent concreet het volgende:

Individuele (dienstverlenings)overeenkomsten blijven doorlopen

De individuele dienstverleningsovereenkomsten in het kader van de inzet van het PVB worden niet aangepast gedurende de COVID-19 periode. Zo blijven de inkomsten op basis van de inzet van PVB's (personeelspunten of cash inzet) bij de vergunde zorgaanbieders gegarandeerd en kan het personeel blijvend ingezet worden. Ook voor die situaties waar met het PAB zorg ingekocht wordt in een MFC of bij een vergunde zorgaanbieder hoeft de overeenkomst niet aangepast te worden.

Uitzondering: Als de wijziging in de geboden ondersteuning niet zozeer met de COVID-19 maatregelen maar wel met de terbeschikkingstelling van een PVB noodsituatie te maken heeft, dan wordt de individuele dienstverleningsovereenkomst wel aangepast.

De budgethouders PAB en PVB moeten de vergoedingsverplichtingen inzake ondersteuning die in de overeenkomst met de vergunde zorgaanbieder zijn opgenomen, blijven nakomen, ook wanneer in de feiten geen of andere ondersteuning wordt geboden.

Dit geldt in het bijzonder ook voor budgethouders die met hun PVB in cash zorg en ondersteuning inkopen bij een vergunde zorgaanbieder. Ook voor hen blijft de dienstverleningsovereenkomst ongewijzigd en moeten de vergoedingsverplichtingen inzake de ondersteuning nageleefd worden alsof de zorg wél geleverd zou zijn. Aan de betrokken vergunde zorgaanbieder wordt daarom gevraagd de factuur conform de individuele dienstverleningsovereenkomst op te maken en dus ongeacht of de geboden ondersteuning feitelijk kan worden geboden tijdens de periode COVID-19 of niet.

Uitzondering: wanneer een PVB noodsituatie wordt ter beschikking gesteld dan wijzigt ook tijdens de periode COVID-19 de individuele dienstverleningsovereenkomst en de bijbehorende vergoedingsverplichtingen.

Wanneer een budgethouder die in voucher zorg en ondersteuning inkoopt bij een vergunde zorgaanbieder, overlijdt gedurende de COVID-19 periode, eindigt het budget twee maanden na de dag van het overlijden van de persoon, of als dat moment in de COVID-19-periode valt, de dag na het beëindigen van de COVID-19-periode.

Budgetgarantie voor andere erkende en vergunde organisaties

De outputnorm van respectievelijk de diensten voor rechtstreeks toegankelijke hulp, de diensten ondersteuningsplan en de organisaties voor vrijetijdscareer wordt aangepast overeenkomstig de duur van de COVID-19-periode tijdens dewelke geen of slechts zeer beperkte begeleiding kan worden geboden. M.a.w. de COVID-19 periode wordt volledig geneutraliseerd.

Bijvoorbeeld: een dienst RTH is erkend voor 120 punten. De periode COVID-19 duurt drie maanden. De dienst moet in 2020 92% van 90 punten halen om vergoed te worden voor het totaal aantal punten waarvoor de dienst is erkend. De voorwaarde dat maximaal 20 punten minder dan de erkende punten mag worden gepresteerd, vervalt.

Voor de periode COVID-19 wordt de subsidie voor de units voor geïnterneerden bepaald op basis van 100 % bezettingsgraad, ongeacht of die werkelijk wordt gehaald of niet in deze periode.

Er wordt voor gezorgd dat de bijstandsorganisaties geen financiële schade oplopen omwille van het niet of minder kunnen bieden van hooghrenpelige individuele bijstand in de periode COVID-19. Het verschil tussen de kosten die voor hooghrenpelige bijstand werden vergoed in de periode COVID-19 en de kosten die voor hooghrenpelige bijstand in de vergelijkbare periode in 2019 werden vergoed, wordt gecompenseerd.

3. Garanties voor het personeel tewerkgesteld in de sector PmH

Rekening houdend met de onder punt 2 vermelde budgetgarantie voor de door het VAPH erkende en vergunde voorzieningen wordt van die organisaties verwacht dat ze hun personeelsleden gedurende de periode COVID-19 blijven tewerkstellen en betalen of hun personeelsleden ter beschikking stellen van een andere organisatie of dienst die erkend of vergund is binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Het is dus niet de bedoeling dat een systeem van tijdelijke werkloosheid wordt aangesproken.

Wanneer zorginspectie vaststelt dat het personeel niet verder tewerkgesteld en betaald werd tijdens de COVID-19-periode, dan vervalt ook de budgetgarantie. In een ministerieel besluit zullen de modaliteiten voor de inhouding van de subsidies in die gevallen vastgelegd worden. Daarbij zal worden rekening gehouden met het aantal personeelsleden dat toch in tijdelijke werkloosheid werd geplaatst en de duurtijd.

4. Financiële garantie en compensatie voor individuele budgethouders

Geen onvoorziene extra kosten voor budgethouders

In het 'Besluit van de Vlaamse Regering over de financiële gevolgen van de maatregelen ter bestrijding van COVID-19 voor voorzieningen voor personen met een handicap en voor personen met een handicap die ondersteuning hebben van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap' wordt ervoor gezorgd dat individuele budgethouders niet voor onaangename financiële verrassingen komen te staan.

Budgethouders PVB die op de dag van de start van de COVID-19-periode al gebruik maakten van extra kortverblijf in combinatie van hun PVB (*), kunnen het maximum van zestig nachten verblijf al of niet in combinatie met dagopvang overschrijden. De dienst rechtstreeks toegankelijke hulp mag aan de persoon met een handicap zelf geen vergoeding vragen voor het bieden van die extra ondersteuning, uitgezonderd de eigen bijdrage.

(*) (deze mogelijkheid is voor budgethouders uit de transitie van zorg in natura naar PVB voorzien in artikel 12 van ["het besluit van de Vlaamse Regering van 22 februari 2013 betreffende rechtstreeks toegankelijke hulp voor personen met een handicap"](#))

Vergunde zorgaanbieders en andere door het VAPH erkende en vergunde organisaties mogen geen extra kosten voor zorg en ondersteuning aanrekenen binnen de COVID-19-periode. Personen die in deze periode dus 24/7 opgevangen en ondersteund worden door een vergunde zorgaanbieder, blijven de vergoedingsverplichtingen inzake ondersteuning zoals opgenomen in de individuele dienstverleningsovereenkomst betalen en hoeven geen bijkomende kosten voor zorg en ondersteuning te betalen.

Uitzondering: wanneer een PVB noodsituatie wordt ter beschikking gesteld dan wijzigt ook tijdens de periode COVID-19 de individuele dienstverleningsovereenkomst en de bijbehorende vergoedingsverplichtingen.

Bij verblijf in een MFC en bij verblijf bij een vergunde zorgaanbieder worden bijdragen respectievelijk woon- en leefkosten aangerekend op basis van het reële verblijf. Aan budgethouders PVB die gedurende de COVID-19 periode niet verblijven bij de vergunde zorgaanbieder, kunnen geen woonkosten en leefkosten worden aangerekend. Gederfde woonkosten worden door de overheid gecompenseerd. De concrete operationalisatie wordt in overleg met de werkgeverskoepels uitgewerkt.

Mogelijkheid tot overschrijden van het PVB of PAB met 8,5 %

Het Besluit voorziet ook in de mogelijkheid tot financiële compensatie van de extra zorgkosten die budgethouders maken bij het thuis organiseren van de nodige opvang, zorg en ondersteuning.

Personen met een handicap die beschikken over een persoonsvolgend budget of over een persoonlijke-assistentiebudget, kunnen aanspraak maken op een overschrijding van hun budget voor het jaar 2020 met maximaal 8,5 % als zij tijdens de periode COVID-19 overeenkomsten sluiten om de zorg en ondersteuning thuis te organiseren en hun beschikbare PAB of PVB ontoereikend is om de kosten van deze overeenkomsten te vergoeden.

Het betreft in het bijzonder het vergoeden van overeenkomsten zoals vermeld in artikel 7, 2°, van het [besluit van 24 juni 2016](#).

De maximaal 8,5 % extra budget is enkel bedoeld voor zorggebonden kosten. Voor de PVB-budgethouders impliceert dat dat er dus niet nog eens extra beheerskosten bovenop komen (het % beheerskosten is mee verrekend in de extra middelen voor zorg).

Het percentage van 8,5 % kan door de bevoegde minister verhoogd worden rekening houdend met de duur van de COVID-19-periode.

De mogelijkheid tot budgetoverschrijding geldt niet voor budgethouders die gedurende de COVID-19 periode full time opgevangen en ondersteund worden in de voorziening.

5. Andere maatregelen

Bovenop de maatregelen die geregeld worden in het BVR over de financiële gevolgen van de maatregelen ter bestrijding van COVID-19 voor voorzieningen voor personen met een handicap en voor personen met een handicap die ondersteuning hebben van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, worden ook nog andere maatregelen voorbereid en getroffen om de impact van de maatregelen ter bestrijding van COVID-19 zoveel als mogelijk te beperken.

Voorlopig gaat het alvast om volgende regelgevende initiatieven:

- het voorzien van aanpassingen aan regelgeving ifv afwijkingen in administratieve procedures en doorlooptermijnen gedurende de corona-periode; hiertoe werden regelgevende bepalingen aangeleverd aan het departement WVG.
- voor OC OLO en WVCB wordt het aantal te behalen diagnostische onderzoeken op jaarbasis proportioneel verminderd met de diagnostische onderzoeken die omwille van de COVID-19-periode niet konden plaatsvinden; de subsidie wordt gegarandeerd;
- de subsidies voor de ex-DAC'ers blijven doorlopen gedurende de periode COVID-19;
- de periode waarbinnen de extra middelen voor a) coaching van VZA en b) begeleidende maatregelen voor individuele gebruikers ingezet kunnen worden, wordt verlengd met 6 maanden (zonder uitbreiding van de middelen);
- vanuit het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) wordt een besluit voorbereid in functie van het compenseren van meerkosten op vlak van onder meer materiaal en infrastructuur gerelateerd aan de periode COVID-19.

James Van Casteren
Administrateur-generaal